ΣΤΑΣΙΜΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Χορός.

(τριὰς ἐπῳδική.)

στροφή, ἀντιστροφή.

verss. 781 — 800.

1.	v —́ v — , —́ vv —	choriamb. dimet. acat.
2.	v —́ v — , —́ vv —	idem.
3.	—́ v , —́ vv — , v —	glyconeus.
4.	—́ v , — vv —́ , v —́ —	idem hypercat.
5.	— —́ v — , —́ vv — , —́ vv — , —́ —	choriamb. tetram. brachyc.
6.	—́ — , —́ vv — , ⏑́⏑ vv — , —́ —	choriamb. trimet. brachyc. cum basi.
7.	—́ vv — , v —́ —	choriamb. dimeter catal.
8.	—́ vv — , v —́ —	idem.

v. 1. et 2. maxime cognati cum glyconeis v. 3. et 4., quorum forma frequentissima sit: v̄ —́ —́ v̄ —́ vv — , ut v. 102. — Arcte cohaerent *vss. 2., 3., 4.;* non item cum his, ut Wundero placuit, v. 1. — *vss. 6., 7., 8.* coniuncti et inter se, ut alter alterum excipiat, et ita conglutinati, ut unum metrum efficiant, simillime atque in stasimo II. strophae et antist. vss. 5., 6. et 7. — *vss. 7. et 8.* tales quales ibid. vss. 4., 6. et 7., cognatique pherecrateo formae satis usitatae: —́ vv — v̄ — v̄.

ἐπῳδός.

(σύστημα ἀναπαιστικόν.)

verss. 801 — 805.

1.	— —́ — — — — — —	anapaest. dimetr. acat.
2.	— —́ vv — vv — — —	
3.	— v́v — — vv — vv —	
4.	— —́ — — vv — vv —	
5.	— —́ vv — vv — ⏑̄	paroemiacus.

στροφή.

1. Ἔρως ἀνίκατε μάχαν·
2. Ἔρως, ὃς ἐν κτήμασι πί-
3. πτεις, ὃς ἐν μαλακαῖς παραι-
4. αῖς νεάνιδος ἐννυχεύεις·
5. φοιτᾷς δ' ὑπερπόντιος, ἔν τ' ἀγρονόμοις αὐλαῖς·
6. καί σ' οὔτ' ἀθανάτων φύξιμος οὐδεὶς οὔθ'
7. ἁμερίων ἐπ' ἀνθρώ-
8. πων· ὁ δ' ἔχων μέμηνεν.

ἀντιστροφή.

1. σὺ καὶ δικαίων ἀδίκους
2. φρένας παρασπᾷς ἐπὶ λώ-
3. βᾳ· σὺ καὶ τόδε νεῖκος ἀν-
4. δρῶν ξύναιμον ἔχεις ταράξας·
5. νικᾷ δ' ἐναργὴς βλεφάρων ἵμερος εὐλέκτρου
6. νυμφᾶς, τῶν μεγάλων πάρεδρος ἐν ἀρχαῖς θε-
7. σμῶν· ἄμαχος γὰρ ἐμπαί-
8. ζει θεὸς Ἀφροδίτα.

ἐπῳδός.

1. νῦν δ' ἤδη 'γὼ καὐτὸς θεσμῶν
2. ἔξω φέρομαι τάδ' ὁρῶν, ἴσχειν δ'
3. οὐκ ἔτι πηγὰς δύναμαι δακρύων,
4. τὰν παγκοίταν ὅθ' ὁρῶ θάλαμον
5. τήνδ' Ἀντιγόνην ἀνύτουσαν.

Stropha.

1. Cupido pugna indomite:
2. Cupido, qui mancipiis
3. Involas Deus, in genis
4. Qui excubas teneris puellae:
5. Grassaris et trans mare et in rurigenûm villis:
6. Ac te Coelicolûm nec fugit ullus, nec
7. Terrigenûm brevis vi-
8. tae: furuitque habens te.

Antistropha.

1. Vel improba ad facta rapis
2. Probos virûm non sine la-
3. bi: nec est tibi non ea ac-
4. censa sanguine rixa iunctis:
5. Vicitque sponsae peramoenae nitor effulgens
6. Blandus lumine, summi imperii una prae-
7. ses: dea nam Venus lu-
8. dit superata numquam.

Epodos.

1. Nunc ipse egomet cernens isthaec
2. Ultra imperium rapior, lacrumas
3. Nec queo iam fonte tenere suo,
4. Quum specto hanc Antigonam ad thalamum,
5. Cunctos qui sopit, euntem.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

BREVES NOTAE.

v. 1. Argumentum carminis invictus Amor est. Enuntiatur hoc versu 1., ut is quasi thema complectatur, quod poëta sibi pertractandum proposuit. Constat antem illud dei ἀνίκητον et cernitur in eo, quod deus ἀκαμαντοχάρμης quidquid aggreditur, ei succumbit et certissima praeda est, tum quod nihil non aggreditur et corripit, denique quod quidquid correptum et captum ab eo est, captum tenetur nec aufugere potest. — Nam vinceretur Amor, si quis eius vim vi posset opprimere seque ab eo liberare. — Ἔρως. De hac apostrophe vid. Bernhardy in libro: Wiſſenſch. Synt. p. 74. additam., et conf. v. 1115., Oed. Col. v. 712. — ἀνίκατε indomite. Primo scripseram: „Amor duello indomitus", nunc illud praetuli, ultimamque et verbi et versus non haesitans produxi. — Confer. Anthol. V. 14. Ἔρως δυσνίκητε.

vss. 2. 3. 4. Olim me tenuerat opinio, verbum κτήμασι esse corruptum et scribendum δώμασι, sicuti apud Aesch. Agam. v. 1469 legitur: δαῖμον, ὃς ἐμπιτνεῖς δώμασι. (cfr. Odyss. β'. 45., ὁ. 375); post, ea deposita, Hermanni, Passovii aliorumque sententiam amplectebar, qui κτήματα opulentos, divites vel potentes significare rati sunt, recessi tamen ab illis eo ut crederem, potentes poëta si significare voluerit, oppositionem quam vocant, esse, verborum proxime sequentium, et dicere eum, Amorem tam potentem esse, ut potentes adoriatur et tam tenerum ac delicatum, ut „pulchris virginum excubat in genis", sin divites et potentes, in mente eum habuisse illum Amorem sive Cupidinem, qui Mercurio natus dicitur (Cic. de nat. deor. III. 23) et cogitasse similia illis quae expressit Seneca Hippol. vss. 203 — 214: „quisquis secundis rebus exsultat nimis, fluitque luxu semper insolita appetens: hunc illa magnae dira fortunae comes subit libido, et q. s. r." — nempe hoc, communem esse divitum et pauperum Amorem, ab eoque furere utrosque, vehementiorem tamen illorum esse furorem, accedere eum ad hos, (φοιτᾷς ἐν ἀγρονόμοις αὐλαῖς) irruere in illos (ἐν κτήμασι πίπτεις). — Nunc persuasum habeo, verum vidisse Reisigium et, qui eum sequutus est, Wexium, et significare poëtam verbo κτήμασι voluisse nihil aliud quam Amori mancipatos. Quod ut demonstrem, singillatim potius quam universe, quae huc pertinent, exsequenda sunt. — Ὃς ἐν κτήμασι πίπτεις. propr. qui involas in possessiones (Cic. de Orat. III. 31), in mancipia (Ovid. P. IV. 5. 40) — mancipiis verti, quo graeco propius accederem. — Hoc non potest significare: „involas in mancipia tua, quae tua sunt", nam caret verbum articulo, recte tamen, ut Wexius opinatus est, per anticipationem quandam intelligi hoc modo: qui involas ita ut mancipia tua fiant, in quos involas, quasi ὃς πίπτεις ἐν οἷς κέκτησαι, pro eo quod consuerunt ὃς κέκτησαι ἐν οἷς πίπτεις s. ἐν οἷς ἂν πίπτῃς. Sic Oedip. Col. v. 1106 αἰτεῖς ἃ τεύξει i. e. τεύξει ἃ αἰτεῖς, ac nostro loco simillime Xenoph. Cyrop. IV. 2. 21. ἡττημένοι τε γὰρ ὄψονται ἡμᾶς καὶ — κατειλημμένοι ἔσονται. i. e. ἡνίκ' ἂν ἴδωσι s. ὁρῶσιν, ἡττηθήσονται s ἡττημένοι ἔσονται. Non aliter h. l. ὃς ἐν ἡττημένοις καὶ κατειλημμένοις s. κεκτημένοις (pass.) πίπτεις. Κτῆμα enim τοῦ Ἔρωτος est ὅστις ἥττηται καὶ ἔχεται αὐτῷ et fere αἰχμάλωτος καὶ ἀνδράποδον. Nimirum de Amore bellatore agitur, de Martis filio (Cic. de nat. d. III. 23). Simi-

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

liter v. 756 γυναικὸς δούλευμα dictum est, ac potest nostrum: ein vom böſen Geiſte Beſeſſener comparari. Itaque verto: Auf Beſeſſene ſtürmſt du ein, vel: deine Gefangene, Sklaven ſind, auf die du einſtürmſt. Anticipationis autem huius vis ea est, ut declaretur, facilis quam sit et celeriter reportata Amoris victoria, quasi ὃς ἅμα τε ἐμπίπτει καὶ κέκτηται, κεκτημένα καὶ ἀνδράποδα ἔχει, qui ut venit ut vicit ut habet. — Ex quo primo interpretatus eram: „qui ut involas, mancipia o — mnes trahis deus, excubans — in genis teneris puellae“, nunc ad graeca magis accommodavi. — Cfr. Lucian. dial. deor. VI. 4. συγγνωστοὶ οὖν, εἰ ἐπεθύμησαν ἀπολαῦσαι, Ἔρωτι ἁλόντες· ὁ δὲ Ἔρως βίαιόν τί ἐστι καὶ οὐκ ἀνθρώπων μόνον ἄρχει, ἀλλὰ καὶ ἡμῶν αὐτῶν (θεῶν) ἐνίοτε. — Ἡρ· — Σοῦ μὲν γὰρ πάννγε οὗτος δεσπότης ἐστὶ καὶ ἄγει καὶ φέρει καὶ ὅλως σὺ κτῆμα καὶ παιδιὰ τοῦ Ἔρωτος. (ubi Suid. κτῆμα καὶ ἐπὶ οἰκέτου). — — πίπτειν ἐν (Aias 375., Anthol. II. 15.) vel ἐμπίπτειν vocabulum militare, ut Jliad. π′ 276., ώ 525., cfr. Achill. Tat. I. 9. ὅλος ἐμοὶ προςέπεσεν Ἔρως. (Hor. Carm. I. 19. 9. in quem tota ruit Venus.), Heliod. I. 17. Ἔρως ἐνέσκηψεν, Eurip. Hippol. 527. οἷς Ἔρως ἐπιστρατεύσῃ, ibid. 1265. Θέλγει δ' Ἔρως, ᾧ μαινομένᾳ κραδίᾳ πτανὸς ἐφορμάσῃ. — Ὅς — ὃς anaphora non qualis esse solet et qualis est fere Phil. vss. 662 — 665., sed alterum enuntiatum (ὃς — ἐννυχεύεις) est potius priori subiectum atque ex eo aptum quodammodo, ἀναφορικῶς tamen elatum propter oppositum qui est verborum ἐμπίπτειν et ἐννυχεύειν, omnino ferociae ac violenti et lenitatis ac mollitudinis, quae poëta adumbrare voluit non modo forma metri sed etiam dicendi. Nam quis non sentit, sonare etiam aliter duo priores, aliter duo qui sequuntur versus? — quam differentiam praeter versus primi exitum, in quo simul metrum claditur, vehementius illud in ultima per accentum sonans πίπτεις alterius v. et levis in tertio et quarto versu verborum concursus una cum hypercatalectici clausula molli ac leniter tracta maxime effecit. Alterum autem pronomen ὃς non pari vi esse quam alterum, rhythmicos certe non fugiet. — Simillimus nostri loci est qui legitur Phil. vss. 396 — 398., ne sententia quidem prioris membri dissimili, ut ὅτε alterum ibi alteri subiunctum ex eo quodammodo pendeat, ac possun comparari etiam Oed. Reg. vss. 865 — 867, ubi ὧν alterum ad λόγων ἔργωντε, alterum ad νόμοι sit referendum. — Scilicet dicit semel: Ἔρως ἐμπίπτεις καίπερ ἐννυχεύων ἐν μαλ. παρ. νεάνιδος καὶ πραὺς καὶ εἰρηνικὸς δοκῶν πεφυκέναι, deinde: καὶ κτήματά σού ἐστιν, ὅτῳ ἂν ἐμπίπτῃς, ἅτε ἐννυχεύοντος ἐκεῖ, ὡς ἐν τόπῳ, ὁπόθεν οὐκ ἄν τις ἐπιδρομὴν προςεδόκησεν. — ἐννυχεύεις i. q. ἐννυκτερεύεις καὶ σταθμεύεις, item verbum militare, de Amore, qui veluti excubitor vel insidiator vigilat; ἐν παρειαῖς — ὥσπερ ἐν λόχῳ τὸ νυκτέρευμα ἔχει, νυκτερευτὴς ὤν, subsidit promptus paratusque ad erumpendum inde tamquam ex insidiis et ad impetus suos faciendos, ut feriat capiatque animos. Cfr. Hor. Carm. IV. 13. 7. (Amor) Chiae pulchris excubat in genis., Senec. Thyest. v. 570. — Potuit poëta sicuti Pindar. Nem. VIII. 2. de Venere: ἅτε παρθενηίοις παίδων τ' ἐφίζοισα βλεφάροις (Jliad. κ′ v. 26., 91.) etiam ἐν βλεφάροις dicere, nam utroque nomine os (facies) maxime notatur, tamquam pulcherrima corporis humani pars, sed h. l. accommodatius ad verbum ἐννυχεύειν et exquisitius genas nominavit, quippe quae erubescentes primum signum et documentum sint amoris efflorescentis. Nec contra dicam, si

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

quis Amorem veluti in genarum lacunis (ἐν γελασίνοις) excubantem ac latitantem cogitaverit. Quod scribit Plut. in Amator. c. 17. σκόπει τοίνυν αὖθις, τοῖς ἀρηΐοις ἔργοις ὅσον Ἔρως περίεστιν, οὐκ ἀργὸς ὤν, ὡς Εὐριπίδης ἔλεγεν, οὐδὲ ἀστράτευτος, οὐδ' Ἐν μαλακαῖσιν ἐννυχεύων παρειαῖς νεανίδων, verbis his Sophocleis usus, accepit ea quidem ut ipsi commodum erat, sed non potest dubitari, quin verbis οὐδ' ἀστράτευτος (i. e. bellicosissimus et pugnacissimus) versum secundum, sicuti verbis τοῖς ἀρηΐοις ἔργοις περίεστι versum primum respexerit, quum tertium et quartum afferret, dumtaxat adversa quae sunt versus 2. et 3. universe significaverit. Quocirca non metuo, ne mea haec sententiae explanatio illis verbis infirmetur, imo quin confirmetur. Ceterum cfr. etiam Anthol. I. 55. —

vss. 5. 6. 7. Iam quum dixisset poëta: Ἔρως πάντας δουλαγωγεῖ, ὅτῳ ἂν ἐμπίπτῃ καὶ μάχηται, transit ad alteram sententiae partem (verbis φοιτᾷς δὲ c.) hancce: Οὐδένες, οὐδ' οἱ ἀθάνατοι, μήτι γε δὴ οἱ ἄνθρωποι, (ἀμέριοι) θνητοὶ καὶ ἀσθενεῖς πεφυκότες, οἱοίτε ἐκφεύγειν αὐτὸν ἢ ἀποδιδράσκειν, ὅπου ἂν ὦσιν, ἢ ὅποι ἂν φεύγωσιν, ἐάντε κατὰ θάλατταν ἐάν τε κατὰ γῆν. — Bene componetur cum his Eurip. Hippol. v. 1262. ποτᾶται (Ἔρως) δ' ἐπὶ γαῖαν, εὐάχητόν θ' ἁλμυρὸν ἐπὶ πόντον. — φοιτᾷς δὲ — καί σε i. q. ὃς δὲ φοιτᾷς, καὶ ὃν φύξιμος σὺ δεῖς, genus dicendi satis frequens (v. 814., 1115 — 26.) Totius igitur sententiae informatio, brevi circumscripta, haec est: Σὲ φωνῶ Ἔρως ἀνίκητε μάχην, ἐν κτήμασι μὲν πίπτων, ἐξ ὧν ἐννυχεύεις παρειῶν νεάνιδος, φοιτῶν δὲ ὑπὲρ πόντον — καὶ ἄφυκτε καὶ ἀδιάδραστε πάντων καὶ θεῶν καὶ θνητῶν. Singula persequi et huius partis et antistrophae iam non est propter temporis angustias concessum. Paucula tamen adspergam: φύξιμος i. q. φεύξιμος, non modo qui aufugit, aufugere potest (Matth. §. 109. XII.), ut h. l., sed etiam ut Plut. περὶ δεισιδαιμ. p. 166. φεύξιμος βωμός, ara, quo confugiunt, unde τὸ φύξιμον i. q. ἄσυλον· Poll. I. 10 εἰ δὲ καὶ ἄσυλόν τι εἴη, τοῦτο καὶ κρησφύγετον λέγε καὶ φύξιμον·, denique quem effugiunt, ut φύξιμος ὁδμή. (vid. Erf.) Recte Poppo (ad Thucyd.) observavit eiusmodi adiectivorum usum, quae non nisi cum verbo substantivo iuncta cum accusativo construuntur: φύξιμος sc. ἐστίν i. q. φεύγει. — ἀμερίων vid. Valcken. ad Eurip. Phoen. 1515. cito pereuntes, breves (Aias 398.) i. e. ἐφημέριοι. — ἐπ' ἀνθρώπων. recte Ellendt.: non abundat ἐπί, inquit, sed significatur: „quantum hominum genus propagatum extenditur.“ Accedit ita genitivus ad accusativi informationem eam, qua universus rei ambitus exprimitur, ut Hom. Jl. κ' 213 μέγα κλέος πάντας ἐπ' ἀνθρώπους. ώ 535. Signif. igitur: per omnes homines, omnium hominum. Conf. διὰ c. genit. Pind. Isthm. 4, 64. et c. acc. Oed. Reg. v. 866. Vid. etiam Nevius ad. h. l. Parum recte et Iacobs. ad Del. Epigr. p. 288, et Matth. in Gramm. §. 584. 2. a. α. et Herm. in praefat. pag. XXVIII., quorum primo abundare praepositio, alteri inter, tertio in aetate significare visa est. —

Antistr. vss. 2. 3. 4. παρασπᾷς, scilicet διὰ τὴν ἐρωτικὴν μανίαν (Lucian. dea Syr. c. 21) — fortius quam usitatissimum illud παράγεις (v. 294). — Conf. Eurip. Med. 624 ss., Senec. Hippol. 178: „furor cogit sequi peiora: vadit animus in praeceps sciens, remeatque frustra sana consilia appetens et q. s.“ — ἐπὶ λώβᾳ non sine labi (abl. pro labe Lucr.) i. e. ὥστε λώβην εἶναι Eurip. Hec. 647. ἐπ' ἐμῶν μελάθρων λώβᾳ. Jl. γ'. 42. — σὺ καὶ — σὺ καί

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

fere uti in Stropha ὃς ἐν — ὃς ἐν, nec hoc fortuito. — νεῖκος ξύναιμον. Oed. Col. 942. ζῆλος ξυναίμων., Eurip. Phoen. 845. ξύναιμον λέχος, et ita saepe. —

v. 5. ἵμερος, is qui sicuti etiam πόθος Amoris comes est. cfr. Pausan. I. 34. 6. (Jl. ξ' 198. 216.). Non dissimile Eurip. Bacch. 217, ὅσσοις χάριτας Ἀφροδίτης ἔχων. — aliter Med. v. 632. — εὐλέκτρου — sic et εὐλεχὴς persaepe Venus ipsa nuncupatur, ut Trach. 515., Anthol. I. 45., V. 95.; componatur αἰνόλεκτρος Πάρις Aesch. Agam. v. 687. —

v. 7. 8. ἄμαχος γὰρ ἐμπαίζει Wunderus, ll.: „insultat"; cur non illudit? — Sic propr. Eurip. Bacch. 822. ὡς νεβρὸς χλοεραῖς ἐμπαίζουσα λείμακος ἡδοναῖς, cum potestate lasciviendi; προσπαίζων Anth. V. 54. — Sent.: παιδιὰ γὰρ πᾶς τις Ἀφροδίτης γίγνεται, ἀμάχου οὔσης. Cfr. Luciani dictum, supra ad v. 2. stroph. allatum. —

Epod. vss. 1—3. ἔξω φέρομαι. Eodem modo Isocrat.: αἰσθάνομαι δ' ἐμαυτὸν ἔξω φερόμενον τῶν καιρῶν. Eurip. Alcest. 1080. ἀλλ' ἔρως τίς μ' ἐξάγει. Soph. Electr. 628., Trach. 1189., Phil. 904. — δεσμῶν interpretatus sum „imperium", ut ad verba antistr. vers. 6. quadret. Sed non sunt iussa regia intelligenda, ut Ellendtio placuit, potius leges quas sibi ipse chorus, cuncta ad decora componens, statuit. Ergo dicit: ultra quam honestum decorumque est, abripior. — οὐ δύναμαι πηγὰς δακρ. ἴσχειν — cfr. Trach. 852. ἔῤῥωγεν παγὰ δακρύων. —

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf